

Diabetes en het oog

Diabetische Retinopathie

Wat is diabetische retinopathie

Door de diabetes (suikerziekte) kunnen er beschadigingen optreden binnen in het oog. Zonder dat al direct het zien wordt aangetast kunnen er toch afwijkingen aanwezig zijn in het netvlies. Men noemt dit diabetische retinopathie. Wanneer deze schadelijke afwijkingen niet tijdig worden onderkend en behandeld kan blindheid of slechtziendheid het gevolg zijn.

Hoe ontstaat diabetische retinopathie

Diabetische retinopathie is een complicatie van suikerziekte waarbij er veranderingen optreden in de bloedvaten van het netvlies. Het netvlies wordt slechter voorzien van zuurstof waardoor er groeifactoren vrij komen: een stimulans voor het vormen van nieuwe vaten. Deze veranderingen kunnen zich voordoen in twee vormen.

1. De wand van de kleine bloedvaten verandert, daardoor kan lekkage van vocht en bloed optreden; gebeurt dit in de buurt van de gele vlek (macula) dan kan het gezichtsvermogen verminderen. Dit heet diabetische maculopathie.
2. Vergelijkbare veranderingen kunnen ook buiten het gebied van de gele vlek optreden en hebben geen onmiddellijke invloed op het gezichtsvermogen; dit heet diabetische achtergrondsretinopathie dat echter onder invloed van groeifactoren kan overgaan in de zogenaamde proliferatieve retinopathie, waarbij nieuwe bloedvaten gaan groeien. Deze nieuwe bloedvaten zijn erg broos en kunnen gemakkelijk bloedingen in het glasvocht binnen in het oog veroorzaken of het netvlies ernstig beschadigen met als gevolg slechter zien.

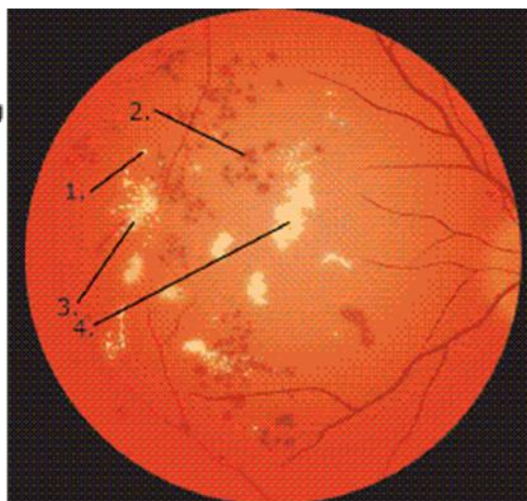
Situatie 1 en 2 kunnen samen voorkomen.

Het risico van het krijgen van retinopathie neemt toe naarmate de suikerziekte langer bestaat. Omdat het mogelijk is al geruime tijd aan suikerziekte te lijden zonder dat men daar iets van

heeft gemerkt, is het verstandig de ogen te laten controleren zodra er suikerziekte is vastgesteld. Er kunnen afwijkingen optreden in de ogen die (nog) geen klachten geven maar wel behandeld moeten worden om verdere beschadiging te stoppen. Uw oogarts kan u vertellen hoe vaak u op controle moet komen.

Ziekte van het netvlies door suikerziekte met vette neerslag

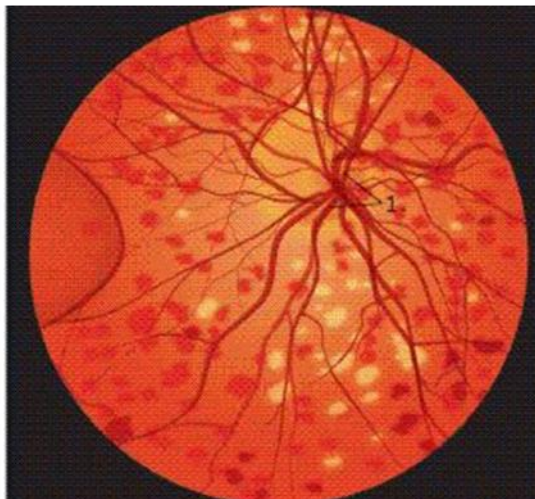
1. Vele puntvormige verwijdingen in de kleinste vertakkingen van bloedvaten
2. Bloedinkjes
3. Vochtophoping
4. Vette neerslag (exsudaten)

© 2007, BSL Praktijk Atlas

Ziekte van het netvlies door suikerziekte met vaatnieuwvorming op de papil

1. Vaatnieuwvorming (de wanden van de nieuwe bloedvaten zijn dun en kunnen gemakkelijk bloeden)

© 2007, BSL Praktijk Atlas

Diagnose

Bij het onderzoek door de oogarts worden de pupillen met druppels verwijderd, zodat het netvlies goed kan worden bekeken. Deze druppels maken het zien tijdelijk minder, er wordt u dan ook aangeraden niet zelf de auto te besturen. Als er afwijkingen worden gevonden, kan het noodzakelijk zijn foto's te maken met contrastvloeistof (fluorescentie-angiografie; zie de N.O.G.-folder Fluorescentie-angiografie). Hierbij wordt een kleurstof in de arm gespoten. Soms kan men hier wat misselijk van worden. Met behulp van dit onderzoek kan de oogarts de mate en de ernst van de afwijkingen beter beoordelen.

Behandeling

Het doel van de behandeling is de retinopathie af te remmen en zo slechtziendheid te voorkomen of te beperken.

- Met laserbehandeling is het mogelijk bijzondere lichtstralen op het netvlies te richten. Hierbij wordt bij een behandeling een deel van het netvlies uitgeschakeld zodat de vraag naar zuurstof daalt en er geen groeifactoren meer geproduceerd worden: de (beginnende) vaatnieuwvorming komt dan tot stilstand en/ of lekkage neemt af.

Afhankelijk van de aard van de afwijkingen zijn één of meerdere laserbehandelingen nodig. Aangezien de beschadiging van het netvlies door suikerziekte gedurende langere tijd kan doorgaan, kan aanvullende behandeling later nodig zijn.

- De voorbereiding op de laserbehandeling bestaat uit oogdruppels om de pupil te verwijden en druppels om het oog te verdoven.
- Indien het gaat om een uitgebreide behandeling, kan er ook een injectie bij het oog gegeven worden voor een plaatselijke verdoving.
- Afhankelijk van de uitgebreidheid van de laserbehandeling kan uw gezichtsveld beperkt worden; ook kan de behandeling uw gezichtsscherpte enigszins nadelig beïnvloeden; u moet dit beschouwen als een investering om latere, ernstigere problemen te voorkomen.
- Indien er vooral centraal veel lekkage is en dus veel vocht onder het netvlies kan het nodig zijn tevoren een injectie met ontstekingsremmende medicijnen in het glasvocht te spuiten (zie ook de folder “Intravitreale injecties”). Hierdoor neemt het vocht tijdelijk af waardoor een laserbehandeling beter effect heeft.
- Als er een bloeding in de glasvochtruimte ontstaat die niet opheldert kan een vitrectomie (zie ook de folder “Vitrectomie”) worden uitgevoerd. Dit is een operatie, waarbij het glasvocht wordt verwijderd. Tijdens de operatie kan het netvlies eventueel aanvullend met laserstralen of met koude (cryotherapie) worden behandeld.

Conclusie

Helaas geeft suikerziekte nogal eens problemen met het zien. Door de steeds betere onderzoeks- en behandelingsmethoden is het tegenwoordig vaak mogelijk de retinopathie tot staan te brengen. In veel gevallen is het daardoor mogelijk blindheid te voorkomen. Laat daarom bij suikerziekte uw ogen regelmatig onderzoeken!

Vragen en telefoonnummers

Het is belangrijk dat u juiste en duidelijke informatie krijgt. Heeft u na het gesprek met uw arts en het lezen van deze folder nog vragen? Stel deze dan gerust. Schrijf uw vragen van te voren op zodat u niets vergeet.

- polikliniek oogheelkunde Spaarne Gasthuis (023) 224 0120
- E-mailadres polikliniek oogheelkunde: polioogheelkunde@spaarnegasthuis.nl
- Bij spoed, buiten kantooruren en in het weekend belt u met
 - de afdeling spoedeisende hulp Spaarne Gasthuis Hoofddorp (023) 224 6880
 - de afdeling spoedeisende hulp Spaarne Gasthuis Haarlem Zuid (023) 224 4880

Buitenpoliklinieken Hillegom en Nieuw Vennep

Ook kunt u een controle afspraak maken voor de polikliniek oogheelkunde bij de buitenpolikliniek Hillegom of Nieuw Vennep. Een afspraak voor de buitenpolikliniek maakt u via het telefoonnummer van de polikliniek oogheelkunde.

- Buitenpolikliniek Hillegom:
Dienstencentrum Elsbroek, Abellalaan 1, 2182 TX Hillegom
- Buitenpolikliniek Nieuw Vennep:
Gezondheidscentrum Lucas Bols, Lucas Bolsstraat 10, 2152 CZ Nieuw Vennep

Waar zijn we te vinden?

**Spaarne Gasthuis
Haarlem Zuid**

Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

**Spaarne Gasthuis
Hoofddorp**

Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

www.spaarnegasthuis.nl

**Spaarne Gasthuis
Haarlem Noord**

Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

**Spaarne Gasthuis
Heemstede**

Händellaan 2A
2102 CW Heemstede

info@spaarnegasthuis.nl